

STANOWISKO INPRIS W SPRAWIE ZATRZYMANIA ADWOKATA ROMANA GIERTYCHA

Zwracamy się do polskich i międzynarodowych organów ochrony prawnej oraz do organizacji społecznych o monitorowanie sprawy adwokata Romana Giertycha.

Adwokat Roman Giertych został zatrzymany 15 października 2020 r. na polecenie Prokuratury Regionalnej w Poznaniu przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Do zatrzymania doszło w pobliżu budynku sądu, na oczach postronnych osób. Adwokatowi założono kajdanki.

Postępowanie wobec adw. Romana Giertycha budzi poważne wątpliwości, jeżeli chodzi o praworządność. Konieczne jest naszym zdaniem wnikliwe kontrolowanie postępowania dotyczącego mec. Giertycha pod kątem zgodności z prawem.

Na podstawie publicznie dostępnej wiedzy, uważamy dwa punkty za pierwszoplanowe:

1. Tajemnica adwokacka

Wiele wskazuje, że przeszukanie w kancelarii i w domu adw. Romana Giertycha odbyło się z naruszeniem prawa, ponieważ wbrew przepisom nie zapewniono przez całe przeszukanie obecności przedstawiciela samorządu adwokackiego.

Tajemnica adwokacka (tak jak radcowska) to nie przyjemność czy przywilej adwokatów. To obowiązek prawników. Przepisy zobowiązują do obecności przedstawiciela samorządu po to, aby np. policja nie przeczytała dokumentów klienta przeznaczonych tylko dla obrońcy. Tajemnica adwokacka służy ochronie ludzi, którzy powierzają swoje sprawy prawnikom - zarówno wielkie jak i małe problemy finansowe, sprawy rodzinne, karne itp. Adwokat Roman Giertych prowadzi między innymi sprawy, którymi interesuje się władza, jest także pełnomocnikiem w procesach przeciwko rządzącym. Atak na tajemnicę adwokacką w Polsce powoduje, że w sprawie, którą władza lub politycy zainteresują się, klient traci ochronę swojej dokumentacji przekazanej adwokatowi – staje się bezbronny wobec władzy lub polityków.

2. Decyzje przeciwko człowiekowi pozbawionemu możliwości obrony

Istnieje rozbieżność relacji co do stanu zdrowia mec. Giertycha w czasie czynności. Zwracamy jednak uwagę na stanowisko osoby zaufania publicznego, pani dr Hanny Machińskiej, która

jako zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich spotkała się z adw. Romanem Giertychem w szpitalu 16 października 2020.¹ Zgodnie z relacją dr Machińskiej z tego dnia “stan zdrowia jest bardzo poważny. Mecenas Giertych wskazał, że nie pamięta mnie, mimo że znaliśmy się [...]”, “jest zdecydowanie człowiekiem ciężko chorym”. Dr Machińska "nie wyobraża sobie, żeby pan mecenas w ogóle rozumiał, co się do niego mówi i jakiego rodzaju są to zarzuty". Przytoczony opis sytuacji, mimo że nie pochodzi od lekarza, charakteryzuje się wysoką wiarygodnością, ponieważ jest relacją zaufanej osoby trzeciej.

Nieprzytomny człowiek, lub tylko chwilowo przytomny, nie ma możliwości skutecznej obrony. Jakiegokolwiek istotne decyzje procesowe skierowane przeciwko adwokatowi Giertychowi stanowiłyby naruszenie podstawowych gwarancji procedury karnej, ale też standardów demokratycznego państwa prawa.

Naruszenie standardów wobec Romana Giertycha trzeba widzieć także w szerszym kontekście, dotychczasowych i potencjalnych naruszeń praworządności wobec uczestników wielu innych spraw.

INPRIS

Warszawa, 18 października 2020

¹ <https://tvn24.pl/polska/roman-giertych-z-zarzutami-hanna-machinska-o-rozmowie-z-giertychem-4722962>